

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 7. marca 2013¹

Vec C-521/11

**Amazon.com International Sales Inc.,
Amazon EU Sàrl,
Amazon.de GmbH,
Amazon.com GmbH, v likvidácii,
Amazon Logistik GmbH
proti
Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte
Gesellschaft mbH**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Oberster Gerichtshof (Rakúsko)]

„Autorské právo a s ním súvisiace práva — Smernica 2001/29/ES — Právo rozmnožovania — Výnimky a obmedzenia — Výnimka pre rozmnoženinu na súkromné použitie — Primeraná kompenzácia — Možnosť vrátenia poplatku za rozmnoženinu na súkromné účely v prípade prístrojov, zariadenia a nosiče na digitálne rozmnožovanie — Financovanie spoločenských a kultúrnych zariadení v prospech nositeľov práv — Platenie primeranej kompenzácie v rôznych členských štátoch“

1. Ochrana autorských práv predstavuje veľmi zložitú oblasť práva zahŕňajúcu rôzne záujmy, v rámci ktorej sa v dôsledku rýchleho technologického rozvoja zmenila a stále sa výrazne mení samotná povaha chránených diel, spôsob ich použitia, ako aj ich uvádzania na trh, čo neustále prináša nové výzvy týkajúce sa ochrany práv autorov týchto diel a nastolenia spravodlivej rovnováhy medzi dotknutými záujmami.

2. V rámci stratégie zameranej na podporu rozvoja informačnej spoločnosti v Európe sa normotvorca Európskej únie pokúsil zosúladiť niektoré aspekty autorských práv, okrem iného aj prijatím smernice 2001/29/ES² (ďalej len „smernica 2001/29“), ktorej sa týka tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko). Cieľom prijatia smernice 2001/29 bolo vytvorenie harmonizovaného právneho rámca, ktorý zabezpečí, aby nedochádzalo k narušeniam hospodárskej súťaže na vnútornom trhu vyplývajúcim z rozdielov medzi právnymi úpravami jednotlivých členských štátov,³ a ktorý umožní prispôbiť sa novým formám využívania práv, novým používaniam a technologickému rozvoju⁴.

1 — Jazyk prednesu: taliančina.

2 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230). Pozri najmä odôvodnenie 2 tejto smernice.

3 — Pozri odôvodnenie 1 smernice 2001/29, ako aj rozsudky z 12. septembra 2006, Laserdisken (C-479/04, Zb. s. I-8089, body 26 a 31 až 34), a z 21. októbra 2010, Padawan (C-467/08, Zb. s. I-10055, bod 35).

4 — Pozri odôvodnenia 5, 6, 7, 39 a 47 smernice 2001/29, ako aj bod 29 návrhov, ktoré predniesla 24. januára 2013 generálna advokátka Sharpston vo veciach VG Wort, Fujitsu Technology Solutions, Hewlett-Packard (C-457/11 až C-460/11).

3. Smernica 2001/29, ktorá predstavuje kompromisné riešenie zohľadňujúce rôzne právne tradície a koncepcie existujúce v členských štátoch Európskej únie,⁵ však ponecháva mnoho aspektov právnej úpravy autorského práva neharmonizovaných tým, že upravuje veľký počet výnimiek a členským štátom priznáva značnú voľnosť pri preberaní, takže si možno položiť otázku, či mal normotvorca Únie napriek stanoveným cieľom skutočne v úmysle harmonizovať autorské právo⁶.

4. Vzhľadom na tieto okolnosti vznikli pri zavádzaní smernice mnohé problémy, čoho klasickým príkladom je aj vnútroštátne konanie, v ktorom vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru v tejto veci štyri prejudiciálne otázky. Toto konanie sa týka sporu medzi medzinárodnou skupinou pôsobiacou v oblasti internetového predaja nosičov na rozmnožovanie a organizáciou kolektívnej správy autorských práv o zaplatenie „primeranej kompenzácie“ podľa smernice 2001/29 ako odškodnenia za ujmu spôsobenú v súvislosti s používaním diel chránených autorským právom. Konkrétne uplatnenie pojmu primeraná kompenzácia členskými štátmi je jednou z najzložitejších otázok týkajúcich sa smernice 2001/29, ktoré neustále prináša problémy týkajúce sa vzťahu medzi touto smernicou a rôznymi vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými bola prebratá. Súdny dvor už mal príležitosť zaoberať sa touto otázkou a stanoviť niektoré hlavné zásady v tejto oblasti⁷ a v blízkej budúcnosti sa má v niekoľkých prípadoch k tejto otázke znovu vyjadriť⁸.

5. Pred preskúmaním otázok položených v tejto veci, v ktorej má Súdny dvor jednak doplniť svoju judikatúru týkajúcu sa pojmu primeraná kompenzácia a jednak odpovedať na niekoľko nových špecifických otázok, ktoré mu boli v tejto súvislosti položené, však treba uviesť, že odpovede Súdného dvora na rôzne otázky položené vnútroštátnymi súdmi, ktoré poskytol a ešte poskytne, sa nevyhnutne začleňujú do právneho rámca vymedzeného existujúcimi právnymi predpismi Únie. Hoci odpovede Súdného dvora, ktoré sú súčasťou vymedzeného právneho kontextu, poskytujú významné usmernenia umožňujúce určiť v konkrétnom prípade formy, rozsah a spôsob ochrany autorského práva a nájsť rovnováhu medzi rôznymi dotknutými záujmami, je úlohou normotvorcu Únie, aby poskytol vhodný právny rámec, ktorý umožní, prípadne aj na základe politických rozhodnutí, jednoznačne stanoviť uvedené formy, rozsah a spôsoby, ako aj uvedenú rovnováhu. Z tohto hľadiska možno považovať za pozitívny prínos akčný plán, ktorý nedávno schválila Európska komisia s cieľom modernizácie autorského práva.⁹

6. V tejto súvislosti považujem za dôležité ďalej uviesť, že po preskúmaní niektorých otázok, ktoré vyvstávajú v súvislosti s touto vecou, sa jasne ukáže, že mnohé problémy týkajúce sa uplatňovania smernice 2001/29 vyplývajú z nedostatočného stupňa harmonizácie právnej úpravy autorských práv na úrovni Únie. To podľa mňa svedčí o tom, že hoci je dôležité zohľadňovať uvedenú rôznorodosť právnych tradícií a koncepcií existujúcich v danej oblasti v rôznych členských štátoch, vypracovanie moderného európskeho právneho rámca v oblasti autorských práv, ktorý s prihliadnutím na rôzne dotknuté záujmy umožní zabezpečiť vytvorenie skutočného jednotného trhu v tejto oblasti a podporiť tvorivosť, inováciu a vznik nových podnikateľských modelov, si nevyhnutne vyžaduje, aby bola dosiahnutá oveľa vyššia úroveň harmonizácie vnútroštátnych právnych úprav, než je úroveň, ktorá sa dosahuje pomocou smernice 2001/29.

5 — Pokiaľ ide o podrobnejšie úvahy a odkazy v tejto súvislosti, pozri návrhy, ktoré predniesla 11. mája 2010 generálna advokátka Trstenjak vo veci Padawan (rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 41 až 44).

6 — V tejto súvislosti pozri úvahy generálnej advokátky Sharpstonovej v bodoch 28 a 30 jej návrhov prednesených vo veciach VG Wort a i. (už citované v poznámke pod čiarou 4).

7 — Pozri najmä rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3); zo 16. júna 2011, Stichting de Thuiskopie (C-462/09, Zb. s. I-5331), a z 9. februára 2012, Luksan (C-277/10).

8 — Okrem tejto veci a vecí VG Wort a i. (už citované v poznámke pod čiarou 4) má Súdny dvor v blízkej budúcnosti rozhodnúť o prejudiciálnych otázkach týkajúcich sa primeranej kompenzácie podľa smernice 2001/09 vo veciach ACI Adam BV (C-435/12) a Copydan Båndkopi (C-463/12).

9 — Pozri tlačové oznámenie Komisie z 5. decembra 2012 (MEMO/12/950). V tejto súvislosti treba poznamenať, že práve otázku týkajúcu sa primeranej kompenzácie, ktorá je predmetom tohto konania, označila Komisia za jednu z najproblematickejších otázok týkajúcich sa právnej úpravy autorských práv, ktorá si vyžaduje okamžité riešenie.

I – Právny rámec

A – Právo Únie

7. Podľa článku 2 smernice 2001/29 členské štáty v zásade priznajú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie celých ich diel alebo ich častí akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou.

8. V odsekoch 2 a 3 článku 5 smernice 2001/29 sa však stanovuje, že členské štáty môžu stanoviť výnimky a obmedzenia tohto práva. Najmä v článku 5 ods. 2 písm. b) tejto smernice sa stanovuje, že členské štáty môžu stanoviť výnimku z výlučného práva autora na rozmnožovanie jeho diela „vo vzťahu k rozmnožovaniu na akomkoľvek médiu vykonanému fyzickou osobou pre súkromné použitie a s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo komerčný, za podmienky, že nositelia práv dostanú primeranú kompenzáciu“ (tzv. výnimka pre rozmnoženinu na súkromné použitie).¹⁰

B – Vnútroštátne právo

9. § 42 Urheberrechtsgesetz¹¹ (rakúsky autorský zákon, ďalej len „UrhG“) stanovuje:

„1. Každý je oprávnený vyhotoviť si rozmnoženinu diela pre osobnú potrebu jeho prenesením na papier alebo akýmkoľvek iným podobným spôsobom.

2. Každý je oprávnený vyhotoviť rozmnoženinu diela jeho prenesením na iné nosiče, než sú uvedené v odseku 1, pre osobnú potrebu a na výskumné účely v rozsahu odôvodnenom sledovaným cieľom, ktorý nie je komerčný.

3. Každý je oprávnený vyhotoviť si pre osobnú potrebu rozmnoženinu diel zverejnených v rámci správ o aktuálnom dianí za predpokladu, že ide o analógové použitie.

4. Každá fyzická osoba je oprávnená vyhotoviť rozmnoženinu diela na iných nosičoch, než sú uvedené v odseku 1, na súkromné použitie a s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo komerčný.

5. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odsekov 6 a 7 tohto paragrafu, o rozmnožení na súkromné použitie alebo pre osobnú potrebu nejde v prípade, ak je vyhotovená s cieľom sprístupniť dielo verejnosti prostredníctvom jeho rozmnoženiny. Rozmnoženiny vyhotovené na súkromné použitie alebo pre osobnú potrebu nemôžu byť použité na sprístupnenie diela verejnosti.

...“

10. Ustanovenie § 42 odseku 6 UrhG stanovuje za určitých podmienok uplatnenie takzvanej výnimky pre osobnú potrebu na účely vyučovania v prospech škôl a univerzít. Ustanovenie odseku 7 tohto paragrafu stanovuje za určitých podmienok uplatnenie výnimky pre rozmnoženiny vyhotovené verejne prístupnými inštitúciami zhromažďujúcimi zbierky diel s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo ekonomický alebo komerčný (tzv. rozmnoženina zo zbierok pre osobnú potrebu).

10 — Okrem toho článok 5 ods. 5 smernice 2001/29 podmieňuje zavedenie výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie, ako aj zavedenie ostatných výnimiek a obmedzení stanovených v ods. 1 až 4 tohto článku splnením troch podmienok, a to po prvé, že táto výnimka sa uplatňuje len v osobitných prípadoch, po druhé, že nie je v rozpore s bežným spôsobom použitia diela, a po tretie, že bezdôvodne nepoškodzuje oprávnené záujmy nositeľa autorského práva.

11 — Urheberrechtsgesetz z 9. apríla 1936 (BGBl. č. 111/1936) v znení neskorších zmien a doplnení. Súčasné znenia § 42 a 42b UrhG boli predmetom zmien a doplnení zavedených novelou autorského zákona z roku 2003 (Urheberrechtsgesetz-Novelle 2003) (BGBl. I č. 32/2003), prijatou na prebratie smernice 2001/29 do rakúskeho právneho poriadku.

11. § 42b UrhG stanovuje:

„1. Ak v súvislosti s určitým dielom, ktoré bolo verejne rozšírené vysielaním alebo bolo zaznamenané na obrazovom či zvukovom nosiči vyrobenom na komerčný účel, možno vzhľadom na druh tohto diela očakávať, že sa bude rozmnožovať na súkromné použitie alebo pre osobnú potrebu prostredníctvom záznamu na obrazové alebo zvukové nosiče podľa § 42 ods. 2 až 7, autor má nárok na primeranú odmenu (odmena za prázdne kazety), ak sú nosiče v tuzemsku uvádzané na trh na komerčné účely a za odplatu; za nosiče sa považujú nenahraté obrazové alebo zvukové nosiče vhodné na takéto rozmnožovanie alebo iné obrazové alebo zvukové nosiče určené na tieto účely.

...

3. Povinnosti platiť primeranú odmenu podliehajú:

(1) pokiaľ ide o odmenu za prázdne kazety a odmenu za prístroje, dlžníkom je ten, kto prvýkrát uviedol z tuzemska alebo zo zahraničia do obehu nosiče alebo prístroje na komerčné účely a za odplatu;

...

5. Nárok na odmenu stanovenú v odsekoch 1 a 2 môžu uplatniť len organizácie kolektívnej správy autorských práv.

6. Organizácia kolektívnej správy autorských práv je povinná vrátiť primeranú odmenu:

- (1) tomu, kto nosiče alebo prístroj na rozmnožovanie vyvezie do zahraničia predtým, ako ich predá konečnému spotrebiteľovi;
- (2) osobe, ktorá používa nosiče na výrobu rozmnožením so súhlasom oprávnenej osoby; na preukázanie takehoto použitia postačuje aj nepriamy dôkaz“.

12. Ustanovenie § 13 Verwertungsgesellschaftengesetz (rakúsky zákon o organizáciách kolektívnej správy, ďalej len „VerwGesG“¹²) stanovuje:

„1. Organizácie kolektívnej správy môžu pre oprávnené osoby, ktoré zastupujú, ako aj ich rodinných príslušníkov zriaďovať spoločenské a kultúrne zariadenia.

2. Organizácie kolektívnej správy, ktoré uplatňujú nárok na odmenu za prázdne kazety, sú povinné zriaďiť spoločenské alebo kultúrne zariadenia a po odpočítaní príslušných nákladov na správu sú povinné vyplatiť týmto zariadeniam polovicu sumy z tejto odmeny“.

II – Skutkové okolnosti, vnútroštátne konanie a prejudiciálne otázky

13. Žalobkyňa v konaní vo veci samej, Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH (ďalej len „Austro-Mechana“), je organizácia kolektívnej správy práv, ktorá v Rakúsku samostatne a na základe zmlúv uzavretých s inými organizáciami kolektívnej správy pôsobiacimi v Rakúsku a v zahraničí spravuje práva autorov a nositeľov iných práv súvisiacich s autorským právom. Žalobkyňa je v Rakúsku najmä osobou, ktorej sa platí odmena za prázdne kazety v zmysle § 42b ods. 1 UrhG.

12 — Zákon z 13. januára 2006 (BGBl. I č. 9/2006).

14. Všetky žalované spoločnosti, Amazon.com International Sales Inc., Amazon EU Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon.com GmbH, v likvidácii, a Amazon Logistik GmbH (ďalej spoločne len „spoločnosti skupiny Amazon“) sú súčasťou medzinárodnej skupiny Amazon, ktorá pôsobí okrem iného aj v oblasti internetového predaja výrobkov, vrátane obrazových alebo zvukových nosičov určených na výrobu rozmnoženín v zmysle rakúskej právnej úpravy.

15. Prinajmenšom od roku 2003 dodali spoločnosti skupiny Amazon vo vzájomnej súčinnosti na základe internetových objednávok do Rakúska obrazové alebo zvukové nosiče určené na výrobu rozmnoženín, ako sú prázdne CD a DVD, pamäťové karty a prehrávače MP3.

16. Austro-Mechana podala proti spoločnostiam skupiny Amazon žalobu a žiada od nich ako od solidárnych dlžníkov zaplatať primeranej odmeny v zmysle § 42b ods. 1 UrhG za nosiče uvedené do obehu v Rakúsku v rokoch 2002 až 2004. Za obdobie prvého polroka 2004 Austro-Mechana žiada zaplatať sumu 1 856 275 eur. Za roky 2002 a 2003, ako aj za obdobie od júna 2004 Austro-Mechana žiada, aby súd uložil spoločnostiam skupiny Amazon povinnosť predložiť vyúčtovanie za nosiče, ktoré boli uvedené do obehu v Rakúsku, a vyhradila si vyčíslenie sumy, ktorú požaduje zaplatiť za tieto obdobia.

17. Prvostupňový súd vyhovel žiadosti o predloženie vyúčtovania čiastočným rozsudkom a rozhodnutie o návrhu na zaplatať ponechal na konečný rozsudok. Odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

18. Oberster Gerichtshof rozhodujúci o opravnom prostriedku proti rozsudku o odvolaní, ktorý je súdom podávajúcim tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, prerušil konanie vo veci samej a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky¹³:

- „1. Ide o ‚primeranú kompenzáciu‘ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES, pokiaľ:
- a) oprávnené osoby v zmysle článku 2 smernice 2001/29/ES majú nárok na primeranú odmenu, ktorý môžu uplatniť len prostredníctvom organizácie kolektívnej správy práv voči tomu, kto v tuzemsku v rámci podnikateľskej činnosti za odplatu prvýkrát uvedie do obehu nosiče vhodné na rozmnožovanie ich diel;
 - b) tento nárok nezávisí od toho, či k uvedeniu do obehu dochádza vo vzťahu k sprostredkovateľom, fyzickým alebo právnickým osobám na iné používanie ako súkromné účely alebo vo vzťahu k fyzickým osobám na používanie na súkromné účely;
 - c) ten, kto na základe súhlasu oprávnenej osoby používa nosiče na výrobu rozmnoženín alebo ich znovu vyvezie pred predajom konečnému spotrebiteľovi, má pritom voči organizácii kolektívnej správy práv nárok na vrátenie odmeny?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:
- 2.1. Išlo by o ‚primeranú kompenzáciu‘ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES, ak by v prípade uvedenia do obehu nárok označený v prvej otázke písm. a) vznikol iba fyzickým osobám, ktoré používajú nosiče na výrobu rozmnoženín na súkromné účely?

13 — Vnútroštátny súd konštatuje, že v prejednávanej veci má síce rozhodnúť iba o otázke týkajúcej sa uloženia povinnosti predložiť vyúčtovanie na účely vyčíslenia návrhu na zaplatať, táto otázka je však úzko spojená s otázkou existencie nároku na zaplatať primeranej odmeny podľa rakúskej právnej úpravy.

2.2. V prípade kladnej odpovede na otázku 2.1:

Treba sa v prípade uvedenia do obehu vo vzťahu k fyzickým osobám domnievať, že sa nosiče budú používať na výrobu rozmnoženín na súkromné účely, kým sa nepreukáže opak?

3. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku alebo na otázku 2.1:

Vyplýva z článku 5 smernice 2001/29/ES alebo z iných ustanovení práva Únie, že nárok na poskytnutie primeranej kompenzácie, ktorý má uplatniť organizácia kolektívnej správy práv, neexistuje, ak je organizácia kolektívnej správy práv zo zákona povinná nevyplatiť polovicu príjmu oprávneným príjemcom, ale venovať ho spoločenským a kultúrnym zariadeniam?

4. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku alebo na otázku 2.1:

Bráni článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES alebo iné ustanovenie práva Únie nároku na poskytnutie primeranej kompenzácie, ktorý má uplatniť organizácia kolektívnej správy práv, ak v inom členskom štáte – hoci pravdepodobne na právnom základe, ktorý je v rozpore s právom Únie – už bola primeraná odmena za uvedenie nosičov do obehu zaplatená?“

III – Konanie pred Súdny dvorom

19. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný do kancelárie Súdneho dvora 12. októbra 2011. Písomné pripomienky predložili spoločnosti skupiny Amazon, Austro-Mechana, rakúska, fínska, francúzska a poľská vláda, ako aj Komisia. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 6. decembra 2012, sa vyjadrili spoločnosti skupiny Amazon, Austro-Mechana, rakúska a poľská vláda, ako aj Komisia.

IV – Právna analýza

A – Úvodné poznámky

20. Všetky prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom sa týkajú pojmu „primeraná kompenzácia“ podľa smernice 2001/29¹⁴.

21. Z ustanovenia § 42 ods. 4 UrhG vyplýva, že Rakúska republika zaviedla do svojho právneho poriadku „výnimku pre rozmnoženinu na súkromné použitie“ upravenú v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Podľa ustanovenia § 42b ods. 1 UrhG sa „primeraná kompenzácia“ z dôvodu tejto výnimky poskytuje autorom vo forme „primeranej odmeny“.

22. Z § 42b ods. 1 UrhG však vyplýva, že v Rakúsku má autor diela nárok na zaplatenie primeranej odmeny nielen v prípade rozmnožovania jeho diela fyzickou osobou na súkromné účely upravenom v § 42 ods. 4 UrhG, ale aj vo všetkých prípadoch rozmnožovania tohto diela uvedených v § 42 ods. 2 až 7 UrhG. Z toho vyplýva, že primeraná odmena podľa rakúskeho práva nepredstavuje iba primeranú kompenzáciu, ktorú musí platiť fyzická osoba z dôvodu výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie, ale podľa UrhG treba túto odmenu platiť aj v iných prípadoch rozmnoženín vyhotovených „pre osobnú potrebu“, spadajúcich pod ďalšie výnimky upravené v § 42 UrhG¹⁵.

14 — Pojem „primeraná kompenzácia“ je obsiahnutý vo viacerých ustanoveniach smernice 2001/29. Poskytnutie primeranej kompenzácie nositeľom práv sa okrem článku 5 ods. 2 písm. b) tejto smernice, na ktorý odkazuje vnútroštátny súd vo svojich prejudiciálnych otázkach, výslovne uvádza aj pri výnimkách upravených v článku 5 ods. 2 písm. a) a e), ako aj vo viacerých odôvodneniach tejto smernice.

15 — Ide najmä o rozmnoženiny pre osobnú potrebu vyhotovené na výskumné účely, na účely prípravy správ o aktuálnom dianí, vyučovania na školách a univerzitách, ako aj na účely verejného vypožičiavania. Pozri príslušné odseky 2, 3, 6 a 7 § 42 UrhG.

23. Táto úvodná poznámka, ktorej význam vyplynie z nasledujúcej analýzy, ma privádza k názoru, že položené prejudiciálne otázky, okrem druhej prejudiciálnej otázky, ktorá sa týka výlučne výnimky upravenej v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice, nemajú vzťah len k výnimke pre rozmnoženinu na súkromné použitie, ale treba ich zohľadniť všeobecne vzhľadom na pojem primeraná kompenzácia v zmysle smernice 2001/29.

24. V tejto súvislosti by som na okraj chcel ešte uviesť, že za predpokladu, že výnimky upravené vnútroštátnou právnou úpravou sú v súlade s ustanoveniami smernice, systém, ktorý stanovuje platenie primeranej kompenzácie aj v prípade iných výnimiek, než je „výnimka pre rozmnoženinu na súkromné použitie“, nie je sám osebe v rozpore so smernicou 2001/29.¹⁶ Vnútroštátny súd bude musieť v prípade potreby za každých okolností overiť na základe kritérií stanovených právom Únie¹⁷, či sú tieto výnimky v súlade s ustanoveniami smernice¹⁸.

25. Vzhľadom na uvedené sa domnievam, že na účely poskytnutia primeranej odpovede na prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom je potrebné zhrnúť niektoré zásady vyjadrené Súdny dvorom v súvislosti s pojmom primeraná kompenzácia v zmysle smernice 2001/29.

B – *Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa pojmu „primeraná kompenzácia“ v zmysle smernice 2001/29*

26. Ako som už uviedol v bode 4, Súdny dvor už mal možnosť opakovane sa vyjadriť k pojmu primeraná kompenzácia v zmysle smernice 2001/29. Z judikatúry najmä vyplýva, že tento pojem je autonómny pojem práva Únie, ktorý sa má vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch, ktoré zaviedli výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie, bez ohľadu na možnosť priznanú týmto členským štátom určiť v medziach stanovených právom Únie, a to najmä uvedenou smernicou, formu, podmienky financovania a uhrádzania, ako aj výšku tejto primeranej kompenzácie.¹⁹

27. Koncepcia a výška primeranej kompenzácie sú spojené s ujmom, ktorá autorovi vznikla z dôvodu, že došlo k vyhotoveniu rozmnoženiny jeho chráneného diela na súkromné použitie bez jeho povolenia. V tejto súvislosti treba primeranú kompenzáciu považovať za protihodnotu za ujmu spôsobenú autorovi. Z toho vyplýva, že výška primeranej kompenzácie sa musí nevyhnutne vypočítať na základe kritéria ujmy spôsobenej autorom chránených diel zavedením výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie.²⁰ Odôvodnenie 31 smernice 2001/29 však stanovuje, že je potrebné zabezpečiť „primeranú rovnováhu“ medzi právami a záujmami autorov, ktorí majú nárok na primeranú kompenzáciu, na jednej strane a právami a záujmami používateľov chránených predmetov na druhej strane.²¹

16 — Z odôvodnenia 36 smernice 2001/29 totiž vyplýva, že členské štáty môžu zabezpečiť primeranú kompenzáciu nositeľov práv, aj keď sa uplatnia voliteľné ustanovenia týkajúce sa výnimiek alebo obmedzení, pri ktorých sa taká kompenzácia nevyžaduje.

17 — Pokiaľ ide o posúdenie zlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy so smernicou 2001/29, odkazujem na úvahy generálnej advokátky Sharpstonovej v bodoch 37 a 38 návrhov prednesených vo veciach VG Wort a i. (už citované v poznámke pod čiarou 4).

18 — V prejednávanej veci treba konštatovať, že výnimky podľa ustanovení § 42 ods. 2, 3, 6 a 7 UrhG síce pripomínajú niektoré výnimky upravené v článku 5 smernice 2001/29 [pozri najmä článok 5 ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) a c)], nezodpovedajú im však presne. Zdá sa, že rozsah pôsobnosti týchto výnimiek, pri ktorých sa vo všetkých uvedených prípadoch stanovuje podmienka, aby bolo dielo použité „pre osobnú potrebu“, je užší než rozsah pôsobnosti im zodpovedajúcich výnimiek upravených v smernici.

19 — Pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 33 a 37).

20 — Pozri rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 40 a 42) a Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 24). Pozri v tejto súvislosti odôvodnenie 35 smernice 2001/29, z ktorého vyplýva, že poškodenie nositeľov autorských práv vyplývajúce z použitia predmetu ochrany je s prihliadnutím na osobitné podmienky každého prípadu hodnotným kritériom zohľadňovaným pri výnimkách alebo obmedzeniach, pre ktoré sa stanovuje primeraná kompenzácia, a nielen pri výnimke pre rozmnoženinu na súkromné použitie.

21 — Pozri rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 43) a Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 25).

28. Vyhotovenie rozmnoženiny fyzickou osobou na súkromné použitie sa musí považovať za konanie, ktoré môže autorovi dotknutého diela spôsobiť ujmu. Osobe, ktorá spôsobila ujmu nositeľovi výlučného práva na rozmnožovanie, teda v zásade prislúcha, aby nahradila ujmu súvisiacu s týmto vyhotovovaním rozmnoženiny tým, že tomuto nositeľovi práva zaplatí kompenzáciu.²²

29. Vzhľadom na praktické ťažkosti súvisiace s identifikáciou súkromných používateľov, ako aj s uložením povinnosti týmto používateľom nahradiť ujmu nositeľom práv, ktorá im bola spôsobená, a s ohľadom na skutočnosť, že táto ujma, ktorá môže vyplynúť z každého súkromného použitia posudzovaného samostatne, sa môže ukázať ako minimálna, a teda nedôjde k vzniku povinnosti platby,²³ Súdny dvor uviedol, že členské štáty môžu na účely financovania primeranej kompenzácie zaviesť „poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie“, ktorý nemajú zaplatiť dotknuté súkromné osoby, ale osoby, ktoré majú zariadenia, prístroje a nosiče slúžiace na digitálne rozmnožovanie a ktoré z tohto dôvodu *de iure* alebo *de facto* sprístupňujú tieto zariadenia súkromným osobám alebo im poskytujú služby súvisiace s vyhotovovaním rozmnoženín. V rámci takéhoto systému prislúcha povinnosť zaplatiť poplatok za vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie osobám, ktoré majú tieto zariadenia.²⁴

30. Súdny dvor ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že vyššie uvedený systém umožňuje, aby osoby povinné zaplatiť uvedený poplatok premietli výšku poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie do ceny za sprístupnenie týchto zariadení, prístrojov a nosičov na rozmnoženiny alebo za poskytnutie služby súvisiacej s vyhotovovaním rozmnoženiny, poplatok bude musieť v konečnom dôsledku znášať súkromný používateľ, ktorý túto cenu zaplatí a ktorý sa v skutočnosti musí považovať za „osobu nepriamo povinnú platiť“ primeranú kompenzáciu. Takýto systém je zlučiteľný so „spravodlivou rovnováhou“, ktorú treba nájsť medzi záujmami autorov a záujmami používateľov predmetov ochrany.²⁵

31. Súdny dvor vysvetlil, že medzi uplatňovaním poplatku za rozmnoženiny na súkromné použitie vo vzťahu k uvedenému zariadeniu, prístroju a nosiču slúžiacemu na digitálne rozmnožovanie a ich použitím na vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné účely existuje nevyhnutná spojitosť. V dôsledku toho uplatnenie poplatku za rozmnoženiny na súkromné použitie bez rozdielu vo vzťahu ku všetkým typom zariadení, prístrojov a nosičov slúžiacich na digitálne rozmnožovanie, vrátane prípadu, keď tieto zariadenia, prístroje a nosiče nadobudnú iné než fyzické osoby na zjavne odlišné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie, sa nezdá v súlade s článkom 5 ods. 2 smernice 2001/29.²⁶

32. Pokiaľ sú však predmetné zariadenia sprístupnené fyzickým osobám na súkromné účely, nie je vôbec nevyhnutné preukazovať, či tieto fyzické osoby v skutočnosti vyhotovili rozmnoženiny na súkromné použitie pomocou týchto zariadení a tým skutočne spôsobili ujmu autorovi chráneného diela. Podľa Súdneho dvora sa tieto fyzické osoby totiž legitímne považujú za osoby, ktoré majú plný prospech z tohto sprístupnenia, a teda sa predpokladá, že využívajú všetky funkcie, ktoré uvedené zariadenia ponúkajú, vrátane funkcie spojenej s rozmnožovaním. Z toho vyplýva, že samotná schopnosť týchto zariadení alebo týchto prístrojov na vyhotovovanie rozmnoženín je postačujúca na odôvodnenie uplatňovania poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie pod podmienkou, že uvedené zariadenia a prístroje boli fyzickým osobám sprístupnené ako súkromným používateľom.²⁷

22 — Pozri rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 44 a 45) a Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 26).

23 — Pozri odôvodnenie 35 smernice 2001/29.

24 — Pozri rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 46) a Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 27).

25 — Pozri rozsudky Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 48 a 49) a Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 28).

26 — Pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 52 a 53).

27 — Pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 54 až 56).

C – O prvej prejudiciálnej otázke

1. Úvodné poznámky

33. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či ide o primeranú kompenzáciu v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, pokiaľ vnútroštátna právna úprava stanovuje poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie vo forme primeranej odmeny, ktorú možno uplatniť bez rozdielu len prostredníctvom organizácie kolektívnej správy práv voči tomu, kto v tuzemsku prvýkrát uvedie na komerčné účely a za odplatu do obehu nosiče vhodné na rozmnožovanie diel, ak však uvedená vnútroštátna právna úprava stanovuje za určitých podmienok v prípade, že neexistuje povinnosť zaplatiť primeranú odmenu, aj nárok na jej vrátenie.

34. Vnútroštátny súd sa domnieva, že medzi rakúskou právnou úpravou v rozsahu, v akom stanovuje uplatnenie poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie bez rozdielu, a rozsudkom Padawan existuje „zrejmý“ rozpor.²⁸ Vnútroštátny súd však ďalej konštatuje, že vnútroštátna právna úprava je v porovnaní s právnou úpravou týkajúcou sa rozsudku vo veci Padawan podstatne rozdielna aj z dôvodu, že upravuje možnosť vrátenia uvedeného poplatku.

35. Vnútroštátny súd uvádza, že táto možnosť, ktorá je upravená v § 42b ods. 6 UrhG, sa týka výslovne len dvoch prípadov: následného vývozu nosičov a rozmnoženia diela so súhlasom jeho autora. Podľa rakúskeho práva sa teda povinnosť platiť primeranú odmenu ukladá aj v prípadoch použitia nosičov, v ktorých nedochádza k nijakému porušeniu autorského práva.²⁹ Vnútroštátny súd uvádza najmä dve situácie: po prvé ide o prípady rozmnoženín diela upravené v § 42 UrhG, ktoré spadajú pod iné výnimky uvedené v článku 5 ods. 2 alebo 3 smernice 2001/29, v prípade ktorých sa však podľa vnútroštátnej právnej úpravy autorovi poskytne v súlade so smernicou „primeraná kompenzácia“,³⁰ a po druhé ide o prípad použitia nosičov užívateľom na uloženie vlastných „vytvorených“ údajov, ktorý však musí byť podľa vnútroštátneho súdu porovnateľný s prípadom súhlasu autora s rozmnožovaním jeho diela, a preto musí analogicky zakladať povinnosť vrátiť odmenu³¹.

36. Podľa vnútroštátneho súdu zostáva teda jediná pochybnosť, a tá sa týka zlučiteľnosti riešenia vrátenia odmeny prijatého dotknutou právnou úpravou s právom Únie. V systéme založenom na možnosti neskoršieho vrátenia sa primeraná kompenzácia platí aj v prípade dodania nosičov podnikateľským subjektom, ktoré ich zjavne využívajú na účely, ktoré v systéme stanovenom smernicou a vnútroštátnou právnou úpravou nezakladajú povinnosť platiť primeranú odmenu, čím sa tak bremeno nákladov a riziká spojené s týmto prípadným vrátením presúvajú na osoby, ktoré nie sú povinné platiť primeranú kompenzáciu. Vnútroštátny súd nevyklučuje, že takáto vnútroštátna právna úprava môže byť ako celok nezlučiteľná s právom Únie.

37. Prvá prejudiciálna otázka položená vnútroštátnym súdom pozostáva z troch častí. Komplexnú odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku bude možné poskytnúť po podrobnom preskúmaní každej z týchto troch podotázok.

28 — Pozri najmä bod 53 uvedeného rozsudku a bod 31 týchto návrhov.

29 — Vnútroštátny súd sa zmieňuje aj o prípade nelegálne vyhotovovania rozmnoženín v rozpore s autorským právom, ktoré podľa neho v žiadnom prípade nemôže zakladať nárok na vrátenie primeranej kompenzácie. Vnútroštátny súd uvádza, že zo znenia článku 5 ods. 2 alebo 3 smernice nevyplýva, že by tento článok bránil zaplateniu primeranej kompenzácie v prípadoch takéhoto nezákonného konania. Domnievam sa, že na účely prejednávanej veci nie je potrebné zaoberať sa otázkou vzťahu medzi nelegálne vyhotovenými rozmnoženinami a primeranou kompenzáciou. Touto otázkou sa bude Súdny dvor zaoberať vo veciach ACI Adam BV a Copydan Båndkopi (už citované v poznámke pod čiarou 8). Tvrdenia predložené spoločnosťami skupiny Amazon, ktorými sa v tejto veci domáhajú nezákonnosti dotknutej právnej úpravy z dôvodu, že umožňuje uložiť primeranú kompenzáciu v prípade ujmy spôsobenej autorovi nelegálnym vyhotovením rozmnoženiny jeho diela, sú však podľa môjho názoru celkom neopodstatnené.

30 — Pozri odôvodnenie 36 smernice uvedené v poznámke pod čiarou 16.

31 — Vnútroštátny súd sa totiž domnieva, že ten, kto používa nosič na uloženie vlastných údajov, nemôže mať horšie postavenie ako ten, kto ho používa na rozmnoženie údajov tretích osôb s ich súhlasom.

2. O prvej prejudiciálnej otázke písm. a)

38. V prvej časti prvej prejudiciálnej otázky uvedenej pod písm. a) vnútroštátny súd uvádza tri skutočnosti charakterizujúce vnútroštátnu právnu úpravu, ktorých zlučiteľnosť s pojmom primeraná kompenzácia podľa smernice 2001/29 je predmetom jeho otázky.

39. Vnútroštátny súd po prvé zdôrazňuje, že podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy sa primeraná kompenzácia poskytuje vo forme primeranej odmeny. Primeraná odmena je pojmom upraveným smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva³². Z judikatúry vyplýva, že aj tento pojem je autonómny pojem práva Únie.³³ V tejto súvislosti sa domnievam, že vzhľadom na možnosť členských štátov určiť v medziach stanovených právom Únie, a to najmä smernicou 2001/29, formu „primeranej kompenzácie“,³⁴ nič nebráni členskému štátu, aby zaviedol primeranú kompenzáciu vo forme „primeranej odmeny“, pod podmienkou, že zavedený systém bude spĺňať podmienky stanovené smernicou 2001/29 a že bude vykazovať znaky primeranej kompenzácie v zmysle tejto smernice a judikatúry Súdneho dvora³⁵.

40. Po druhé z prvej časti prvej prejudiciálnej otázky jasne vyplýva, že dotknutá právna úprava stanovuje, že primeranú odmenu možno uplatniť výlučne prostredníctvom organizácie kolektívnej správy autorských práv. Domnievam sa však, že ani takéto ustanovenie nie je samo osebe v rozpore so smernicou 2001/29. Z judikatúry citovanej v bode 26 vyššie totiž vyplýva, že členské štáty majú možnosť určiť v medziach stanovených právom Únie, a to najmä uvedenou smernicou, aj podmienky uhrádzania „primeranej kompenzácie“.³⁶ Výber poplatkov súvisiacich s autorským právom prostredníctvom organizácií kolektívnej správy je v členských štátoch veľmi rozšírené a je odôvodnené najmä z praktického hľadiska.³⁷ Z toho vyplýva, že výhradné postavenie organizácie kolektívnej správy autorských práv pri výbere primeranej kompenzácie stanovené vnútroštátnou právnu úpravou nevedie samo osebe, pokiaľ táto organizácia skutočne zastupuje nositeľov práv, k nezlučiteľnosti tejto právnej úpravy s právom Únie.

41. Po tretie v prvej časti prvej prejudiciálnej otázky sa zdôrazňuje, že vnútroštátna právna úprava stanovuje, že povinnosť platiť primeranú odmenu má ten, kto v tuzemsku prvýkrát uvedie na komerčné účely a za odplatu do obehu nosiče vhodné na rozmnožovanie diel. V tejto súvislosti treba uviesť, že z judikatúry citovanej v bodoch 26 až 32 vyššie vyplýva, že hoci Súdny dvor potvrdil, že dlžníkom primeranej kompenzácie je ten, kto spôsobí ujmu autorovi tým, že bez jeho súhlasu vyhotoví rozmnoženinu jeho diela, a preto je v zásade povinný zaplatiť autorovi primeranú kompenzáciu spojenú s ujmou, ktorú mu spôsobil, členské štáty majú možnosť stanoviť systém, v rámci ktorého sa bremeno primeranej kompenzácie presúva na iné osoby, najmä na osoby sprístupňujúce nosiče užívateľom, ktoré si výšku poplatku môžu následne premietnuť do ceny za toto sprístupnenie. Z tejto judikatúry teda vyplýva, že okolnosť, že bremeno primeranej kompenzácie za nosiče sa presúva na osoby, ktoré sa vzhľadom na súkromné osoby nachádzajú na vyššom stupni distribučného reťazca, nie je sama osebe v rozpore s právom Únie.

32 — Touto smernicou bola zrušená smernica Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. ES L 346, s. 61; Mím. vyd. 17/001, s. 120).

33 — Rozsudok zo 6. februára 2003, SENA (C-245/00, Zb. s. I-1251, body 22 a 24).

34 — Pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 37) a bod 26 týchto návrhov.

35 — Zdá sa, že na tento predpoklad dokonca výslovne odkazuje odôvodnenie 38 smernice 2001/29, ktoré stanovuje možnosť zaviesť alebo ponechať v platnosti systémy „odmeňovania“ ako primeranú kompenzáciu. Navyše z judikatúry vyplýva, že pojem „odmena“ má rovnaký cieľ ako pojem „kompenzácia“, ktorým je zaviesť odškodnenie autorov na kompenzáciu ujmy, ktorá im bola spôsobená. Pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. júna 2011, VEWA (C-271/10, Zb. s. I-5815, bod 29), ako aj Luksan (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 34).

36 — Pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 37).

37 — Takýto výber poplatkov totiž umožňuje fungovanie systému, vďaka ktorému sa vyberanie a rozdeľovanie týchto poplatkov stáva v zásade jednoduchším, a to pokiaľ ide jednak o oprávnené osoby, ako aj o osoby povinné zaplatiť uvedený poplatok.

3. O prvej prejudiciálnej otázke písm. b)

42. Pokiaľ ide o druhú časť prvej prejudiciálnej otázky uvedenú pod písm. b), treba uviesť, že s výhradou možného odôvodnenia, ktorým sa zaoberám v rámci skúmania tretej časti prvej prejudiciálnej otázky, sa účastníci konania, ako to napokon uviedol aj sám vnútroštátny súd, zhodujú v tom, že dotknutá právna úprava je v rozsahu, v akom stanovuje uplatňovanie poplatku na financovanie primeranej kompenzácie bez rozdielu na akékoľvek použitie nosiča, a teda vrátane prípadov použitia nosičov na zjavne odlišné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie, ktoré zakladá povinnosť zaplata primeranej kompenzácie, v rozpore so smernicou, ako ju vykladá Súdny dvor vo svojej judikatúre.³⁸

43. Vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania rozlišuje medzi tromi kategóriami osôb, ktoré môžu nadobudnúť nosiče od osoby, ktorá je ako prvá povinná zaplatiť primeranú odmenu, a teda ktorá ich prvýkrát uvedie do obehu na komerčné účely a za odplatu. Bez toho, aby bolo potrebné podrobne skúmať situáciu všetkých potenciálnych nadobúdateľov nosičov získaných od tejto osoby, však uvediem dve okolnosti, ktoré považujem za relevantné.

44. Po prvé, ako je uvedené v bode 22 vyššie, dotknutá vnútroštátna právna úprava stanovuje povinnosť platiť primeranú odmenu nielen z dôvodu výnimky pre rozmnoženie na súkromné použitie vyhotovenú fyzickou osobou v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, ale aj v iných prípadoch použitia rozmnoženiny pre „osobnú potrebu“, ktoré spadajú pod iné výnimky stanovené touto rakúskou právnou úpravou. Za týchto okolností však nie je vylúčená uplatniteľnosť týchto iných výnimiek na iné než fyzické osoby, ako sú napríklad knižnice alebo výskumné ústavy. Osobám, ktoré nie sú fyzickými osobami, teda môže z dôvodu, že používajú nosiče na účely, ktoré zakladajú povinnosť platiť primeranú odmenu (zodpovedajúcu primeranej kompenzácii), vzniknúť povinnosť platiť túto odmenu. Okolnosť, že osoba, ktorá kúpi nosič, nie je fyzickou ale právnickou osobou, preto v prípade právnej úpravy, akou je dotknutá právna úprava, nie je dôvodom, pre ktorý by táto osoba mala byť *automaticky* zbavená povinnosti platiť primeranú odmenu, a to nemusí byť nevyhnutne v rozpore s právom Únie.

45. Po druhé naproti tomu okolnosť, že nosič kúpi fyzická osoba, podľa mňa *nevyhnutne* neznamena, že táto osoba použije nosič na súkromné účely, na základe čoho by bolo potrebné uplatniť domnienku stanovenú judikatúrou uvedenou v bode 32 vyššie, s ktorou sa spája povinnosť platiť primeranú kompenzáciu. Túto otázku podrobnejšie preskúmam v rámci druhej prejudiciálnej otázky, ale považujem za dôležité už teraz zdôrazniť, že fyzická osoba môže kúpiť nosič nie ako súkromná osoba, ale napríklad ako živnostník alebo ako osoba vykonávajúca slobodné povolanie. Ak je však fyzická osoba schopná preukázať, že nosič kúpila na *zjavne* odlišné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie (alebo než je použitie nosiča na iné účely zakladajúce povinnosť zaplatiť primeranú kompenzáciu), domnievam sa, že túto kompenzáciu nemá platiť.

4. O prvej prejudiciálnej otázke písm. c)

46. Podstata otázky položenej vnútroštátnym súdom spočíva práve v tretej časti prvej prejudiciálnej otázky uvedenej pod písm. c). Otázka položená uvedeným súdom je v podstate táto: Môže sa zavedením systému vrátenia primeranej kompenzácie v prospech osôb, ktoré nie sú povinné platiť túto kompenzáciu, napraviť nezákonnosť existujúca v dôsledku uplatňovania poplatku predstavujúceho primeranú kompenzáciu bez rozdielu?

38 — Pozri body 31 a 34 týchto návrhov; pozri rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 53).

47. V tejto súvislosti treba najskôr pripomenúť, že ako je uvedené v bode 35 vyššie, vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania vysvetlil, že možnosť uplatniť nárok na vrátenie podľa § 42b ods. 6 UrhG sa neobmedzuje iba na dva prípady výslovne stanovené zákonom, ale že ho možno uplatniť aj v niektorých iných prípadoch. Rozšírenie pôsobnosti ustanovenia stanovujúceho nárok na vrátenie na ďalšie prípady uvedené vnútroštátnym súdom sa však musí považovať za skutočnosť, ktorá je súčasťou dôkazov predložených vnútroštátnym súdom.³⁹

48. Okrem toho uvádzam, že na to, aby bolo možné prípadne konštatovať, že vnútroštátna právna úprava, ktorá upravuje systém vrátenia primeranej kompenzácie, je zlučiteľná s právom Únie, sa bez toho, aby boli dotknuté úvahy týkajúce sa možnosti predbežného oslobodenia od platenia primeranej kompenzácie uvedené nižšie, vyžaduje, aby sa tento systém neuplatňoval len na konkrétne osobitné prípady, ale aby sa uplatňoval všeobecne na všetky prípady, keď neexistuje povinnosť platiť primeranú kompenzáciu z dôvodu, že použitie nosiča nepredstavuje konanie, ktoré môže spôsobiť ujmu autorovi diela.⁴⁰

49. Pochybnosti vnútroštátneho súdu, ktoré sú predmetom otázok položených Súdnemu dvoru, však nesúvisia s rozsahom pôsobnosti systému vrátenia. Vnútroštátny súd totiž konštatuje, že v systéme založenom na platení primeranej kompenzácie bez rozdielu a na neskoršej možnosti vrátenia, ktorá je stanovená všeobecne, sa náročnosť a riziko vrátenia presúvajú na osoby, ktoré nie sú povinné platiť primeranú kompenzáciu v zmysle smernice 2001/29. Tieto osoby, ktoré používajú nosiče na účely nepodliehajúce plateniu primeranej kompenzácie, musia napriek tomu túto kompenzáciu najskôr zaplatiť a až potom môžu získať jej vrátenie, s čím sú spojené riziká a náklady.

50. Pokiaľ ide o tieto pochybnosti, Komisia, ako aj spoločnosti skupiny Amazon sa domnievajú, že možnosť priznaná členským štátom určiť formu a podmienky uhrádzania primeranej kompenzácie nemôže viesť až k tomu, aby si členské štáty mohli zvoliť systém vrátenia ukladajúci povinnosti osobám, ktoré nespádajú do rámca pôsobnosti pojmu primeraná kompenzácia v zmysle smernice 2001/29, ktorého definícia nepatrí medzi právomoci členských štátov. Z tohto pohľadu stanovenie možnosti získať vrátenie nemôže odstrániť nezlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá ukladá vyberanie primeranej kompenzácie aj v prípade, ak neexistuje spojitosť medzi kompenzáciou a použitím nosičov vyžadovaná judikatúrou, s uvedenou smernicou.

51. V tejto súvislosti treba však uviesť, že zo spisu vyplýva, že v Rakúsku platí, že pokiaľ ten, kto v tomto členskom štáte prvýkrát uvedie na komerčné účely a za odplatu do obehu nosiče, spoľahlivým spôsobom zabezpečí, aby ani on sám, ani osoby, ktoré od neho kúpia nosiče, ich nepoužili na súkromné alebo vlastné použitie na účely, ktoré podliehajú plateniu primeranej odmeny, má možnosť využiť „predbežné oslobodenie“ od povinnosti platiť túto odmenu.

52. Toto „predbežné oslobodenie“, ktoré môže získať Austro-Mechana vyplnením formulára predloženým na tento účel, sa poskytuje podnikom, o ktorých sa dá od začiatku s vysokou mierou predpokladať, že nebudú vyhotovovať rozmnoženiny diel chránených autorským právom pre potreby podliehajúce plateniu primeranej odmeny. Podľa tvrdení spoločnosti Austro-Mechana predložených na pojednávaní má toto „predbežné oslobodenie“ oporu v samotnom znení ustanovenia § 42b ods. 1 UrhG, ktoré stanovuje, že autor má nárok na primeranú odmenu iba v prípade, ak „možno... očakávať“, že sa jeho dielo bude rozmnožovať prostredníctvom záznamu na nosiče. Preto naopak, ak možno rozumne očakávať, že nosič bude použitý na iné účely, než je rozmnožovanie diela, potom tento nárok už od začiatku neexistuje.

39 — Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že v rámci systému súdnej spolupráce zriadeného článkom 267 ZFEÚ výklad vnútroštátnych ustanovení prináleží súdom členských štátov a nie Súdnemu dvoru. Pozri napríklad rozsudok z 15. novembra 2007, *International Mail Spain* (C-162/06, Zb. s. I-9911, bod 19 a tam citovaná judikatúra).

40 — Pozri bod 28 týchto návrhov.

53. Z judikatúry však vyplýva, že Súdny dvor má právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prostriedky vyplývajúce z práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť zlučiteľnosť vnútroštátnych právnych predpisov s právnou úpravou Únie.⁴¹ Za týchto okolností zastávam názor, že právna úprava, ktorá stanovuje jednak možnosť predbežného oslobodenia od platenia primeranej kompenzácie fyzických alebo právnických osôb, v prípade ktorých možno na základe objektívnych dôkazov – aj čisto nepriamych – rozumne očakávať, že kúpia nosiče na zjavne odlišné použitie, než je použitie podliehajúce plateniu primeranej kompenzácie,⁴² a jednak všeobecnú možnosť neskôr získať vrátenie tejto primeranej kompenzácie vo všetkých prípadoch, v ktorých sa preukáže, že použitie nosiča nepredstavovalo konanie, ktoré môže spôsobiť autorovi diela ujmu, je zlučiteľná so smernicou 2001/29.

54. Takýto systém totiž na jednej strane umožňuje obmedziť *a priori* na minimum prípady, v ktorých prípadné riziká a náklady spojené s platením primeranej kompenzácie znášajú osoby, ktoré nepodliehajú plateniu tejto kompenzácie, a na druhej strane umožňuje jej vrátenie v prípade, keď k zaplateniu primeranej kompenzácie dôjde bez právneho dôvodu. Zastávam názor, že takýto systém môže zabezpečiť jednak účinnú a prísnu ochranu autorských práv a jednak primeranú rovnováhu práv a záujmov medzi rôznymi kategóriami dotknutých osôb.⁴³

55. Navyše vnútroštátnemu súdu prislúcha v prípade, ktorý je predmetom konania vo veci samej, zistiť skutočné účinky a efektívnosť fungovania systému predchádzajúceho oslobodenia. Zastávam názor, že uvedený súd bude musieť na tento účel preskúmať niekoľko skutočností, a to najmä po prvé, či má systém predchádzajúceho oslobodenia, ako tvrdí Austro-Mechana, skutočne oporu v rakúskom zákone, a po druhé, či dotknutá právna úprava ukladá spoločnosti Austro-Mechana objektívnu povinnosť využiť túto „možnosť predbežného oslobodenia“, alebo či sa jej pri uplatňovaní tejto možnosti ponecháva určitá miera voľnej úvahy. Pri skúmaní tejto druhej skutočnosti totiž nepochybne vzniknú otázky, či môže byť súkromná spoločnosť Austro-Mechana vzhľadom na niektoré aspekty verejného záujmu nestranná, pokiaľ ide o rozhodnutie, či má byť oslobodenie priznané.

56. Napokon, ak by aj vnútroštátny súd dospel k názoru, že systém predbežného oslobodenia v zásade nespĺňa vyššie uvedené podmienky, je otázne, či predsa len nie je možné považovať právnu úpravu, ktorá stanovuje všeobecnú možnosť vrátenia, v prípade ktorej sa síce bremeno nákladov a rizík spojených s primeranou kompenzáciou zaplatenou vopred presúva na osoby, ktoré nie sú povinné túto kompenzáciu platiť, za zlučiteľnú s právom Únie.

57. Domnievam sa však, že na konštatovanie prípadnej zlučiteľnosti takejto právnej úpravy s právom Únie je potrebné s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu zabezpečiť rovnováhu medzi právom autorov na úplnú ochranu práv súvisiacich s ich dielami, ktorého najvýznamnejším vyjadrením je článok 17 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, a právom podnikov uvádzajúcich na trh nosiče súvisiacim so slobodou podnikania priznanou článkom 16 Charty, aby nemuseli niesť náklady, ktoré nie sú povinné znášať.

41 — V rámci rozsiahlej judikatúry pozri v tejto súvislosti rozsudok zo 16. februára 2012, Varzim Sol (C-25/11, bod 27 a tam citovaná judikatúra).

42 — Pokiaľ ide o tvrdenie zástupcov spoločností skupiny Amazon, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa nezmieňuje o možnosti „predbežného oslobodenia“, domnievam sa, že jednak zo spisu, ako aj z tvrdení predložených počas diskusie na pojednávaní vyplýva, že využitie zákonom stanoveného systému vrátenia, na ktorý odkazuje tretia časť prvej prejudiciálnej otázky, je v praxi značne obmedzené touto možnosťou predchádzajúceho oslobodenia. Preto sa domnievam, že existencia takejto možnosti, ktorá jasne vyplýva zo spisu, predstavuje skutkovú a právnu okolnosť, ktorú Súdny dvor pri svojom skúmaní nemôže opomenúť.

43 — Pozri odôvodnenia 9 a 31 smernice 2001/29.

58. V tejto súvislosti pripomínam, že Súdny dvor práve v súvislosti so smernicou 2001/29 potvrdil, že členské štáty musia pri jej preberaní dbať na to, aby vychádzali z takého jej výkladu, ktorý umožňuje zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva. Ďalej je potrebné, aby orgány a sudy členských štátov pri vykonávaní opatrení na prebratie tejto smernice nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s uvedenou smernicou, ale takisto dbali na to, aby nevychádzali z takého jej výkladu, ktorý by kolidoval s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Spoločenstva.⁴⁴

59. V tejto súvislosti ďalej konštatujem, že systém, v rámci ktorého sa povinnosť zaplatiť primeranú kompenzáciu ukladá „predbežne“ osobám, ktoré nie sú povinné túto kompenzáciu platiť, pod podmienkou, že tieto osoby môžu neskôr získať túto zaplatenú sumu naspäť, charakterizuje systém, ktorý je predmetom rozsudku Padawan. V tomto rozsudku Súdny dvor totiž uznal, že povinnosť platiť primeranú kompenzáciu možno uložiť osobám, ktoré nie sú jej skutočnými dlžníkmi, ktoré si však následne zaplatenú sumu uplatnia voči neskorším kupujúcim.⁴⁵

D – O druhej prejudiciálnej otázke

60. Druhú prejudiciálnu otázku položil vnútroštátny súd Súdnemu dvoru len pre prípad, že odpoveď na prvú otázku bude záporná. Tento súd sa totiž domnieva, že ak by Súdny dvor odpovedal na prvú otázku záporne, a preto by uvedený súd musel vyhlásiť dotknutú vnútroštátnu právnu úpravu za nezlučiteľnú s právom Únie, na účely rozhodnutia sporu vo veci samej sa musí snažiť o to, aby dospel k takému výkladu tejto právnej úpravy, ktorý by bol zlučiteľný so smernicou 2001/29. Súhlasím s prístupom vnútroštátneho súdu.⁴⁶

61. Keďže som však na základe úvah obsiahnutých v predchádzajúcej časti týchto návrhov dospel k záveru, že na prvú otázku možno odpovedať kladne, domnievam sa, že pokiaľ by Súdny dvor súhlasil s takýmto prístupom, na druhú otázku netreba odpovedať. Nasledujúce úvahy uvádzam len pre prípad, že by Súdny dvor prijal iný prístup, než je ten, ktorý navrhujem, a na prvú prejudiciálnu otázku by odpovedal záporne.

62. Druhá prejudiciálna otázka pozostáva z dvoch častí. V rámci jej prvej časti (časť 2.1) sa vnútroštátny súd pýta Súdného dvora, či by išlo o primeranú kompenzáciu v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, ak by nárok na primeranú odmenu podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy vznikol iba v prípade uvedenia nosičov do obehu fyzickými osobami, ktoré ich používajú na súkromné účely. Všetci účastníci konania, ktorí predložili písomné pripomienky k druhej otázke, konštatovali, že na túto otázku možno odpovedať jedine kladne. V tejto súvislosti totiž stačí uviesť, že zo samotného znenia článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 vyplýva, že ak sú nosiče uvedené do obehu, vzniká vo vzťahu k fyzickým osobám, ktoré ich používajú na súkromné účely, povinnosť vybrať primeranú kompenzáciu.

44 — Pozri rozsudok z 29. januára 2008, Promusicae (C-275/06, Zb. s. I-271, bod 68), a nedávny rozsudok odkazujúci na iné smernice z 19. apríla 2012, Bonnier Audio a i. (C-461/10, bod 56).

45 — Rozsudok Padawan (už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 46). Takéto bremeno možno v podstate považovať za „cenu“, ktorú treba zaplatiť za účinnú ochranu práva autora.

46 — Spoločnosti skupiny Amazon spochybňujú prístup vnútroštátneho súdu a tvrdia, že je v rozpore so všeobecnými zásadami práva, najmä so zásadou právnej istoty. Treba však konštatovať, že Súdny dvor výslovne potvrdil, že so zreteľom na povinnosť členského štátu zabezpečiť autorom, ktorí utrpeli ujmu, účinné zaplatenie primeranej kompenzácie ako náhrady ujmy, ktorá im bola spôsobená na jeho území (pozri poslednú vetu bodu 74 a bod 87 týchto návrhov), „[súdnym] orgánom... prislúcha, aby dospeli k takému výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je v súlade s uvedenou povinnosťou dosiahnuť výsledok a ktorý zabezpečuje vyberanie uvedenej kompenzácie od predávajúceho, podieľajúceho sa na dovoze uvedených nosičov tým, že ich sprístupnil konečným používateľom“ (pozri rozsudok Stichting de Thuiskopie, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 39). Preto sa domnievam, že prístup vnútroštátneho súdu nemôže byť v žiadnom prípade spochybný a že je, naopak, úplne v súlade s judikatúrou Súdného dvora.

63. Dôležitejšia je však druhá časť druhej prejudiciálnej otázky (časť 2.2), na ktorú treba odpovedať len v prípade kladnej odpovede na otázku uvedenú v prvej časti. Vnútroštátny súd sa touto otázkou pýta Súdneho dvora, či sa v prípade uvedenia nosičov do obehu treba vo vzťahu k fyzickým osobám domnievať, že ich budú používať na súkromné účely, kým sa nepreukáže opak.

64. Ako však vyplýva z bodu 32 vyššie, Súdny dvor už vo viackrát citovanom rozsudku Padawan potvrdil, že pokiaľ sú nosiče sprístupnené fyzickým osobám na súkromné účely, možno predpokladať, že ich použijú na vyhotovovanie rozmnoženín diel chránených autorským právom. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či je možné rozšíriť túto domnienku v tom zmysle, že pokiaľ sú nosiče sprístupnené fyzickým osobám, možno predpokladať, že ich použijú na súkromné účely (a na základe domnienky uvedenej v bode 32 vyššie teda možno predpokladať, že ich použijú na vyhotovovanie rozmnoženín chránených diel).

65. V tejto súvislosti treba uviesť, že účel a zmysel domnienky uznanej Súdnym dvorom v bodoch 54 až 56 rozsudku Padawan vyplýva zo skutočnosti, že je prakticky nemožné v konkrétnom prípade určiť, či fyzické osoby kúpny nosič použijú na vyhotovovanie rozmnoženín diel chránených autorským právom na súkromné účely, čo by viedlo k povinnosti zaplatiť primeranú kompenzáciu. To je dôvodom, pre ktorý Súdny dvor stanovil domnienku, že ak fyzická osoba kúpi nosič na súkromné použitie, predpokladá sa, že ho použije na rozmnoženie chránených diel. Za týchto okolností sa však domnievam, že uplatnenie tejto domnienky v konkrétnom prípade by bolo ohrozené, ak by vo vzťahu k fyzickej osobe, ktorá kúpi nosič, nebolo možné predpokladať, že ho použije na súkromné účely, kým sa nepreukáže opak. Ak by to tak totiž nebolo, potom by vo všetkých prípadoch, keď fyzická osoba kúpi nosič, existovala neistota vzhľadom na jeho použitie, a teda neistota, pokiaľ ide o povinnosť platiť primeranú kompenzáciu.⁴⁷

66. Z toho dôvodu sa domnievam, že na druhú časť druhej prejudiciálnej otázky treba vzhľadom na vyššie uvedený zmysel a účel odpovedať kladne. Domnienka použitia nosiča na súkromné účely v prípade jeho nadobudnutia fyzickou osobou však musí byť za každých okolností, ako už bolo uvedené v bode 45 vyššie, vyvrátiteľnou domnienkou. Táto fyzická osoba alebo osoba povinná zaplatiť primeranú kompenzáciu musia byť preto na účely prípadného predbežného oslobodenia od platenia primeranej kompenzácie alebo jej prípadného vrátenia schopné preukázať, že fyzická osoba kúpila nosič na *zjavne* odlišné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie alebo než je použitie nosiča na iné účely, ktoré podliehajú zaplateniu primeranej kompenzácie. Je jasné, že v takomto prípade sa primeraná kompenzácia nebude musieť platiť.

E – O tretej prejudiciálnej otázke

1. Všeobecné pripomienky a prípustnosť

67. Treťou prejudiciálnou otázkou, na ktorú má Súdny dvor odpovedať v prípade, že odpoveď na prvú otázku alebo na otázku 2.1 bude kladná, sa vnútroštátny súd pýta, či z článku 5 smernice 2001/29 alebo z iných ustanovení práva Únie vyplýva, že nárok na poskytnutie primeranej kompenzácie, ktorý má uplatniť organizácia kolektívnej správy práv, neexistuje, ak je uvedená organizácia zo zákona povinná nevyplatiť polovicu príjmu oprávneným príjemcom, ale venovať ho spoločenským a kultúrnym zariadeniam.

47 — Okrem prípadu, ktorý sa mi v skutočnosti vidí málo pravdepodobný, konkrétne keby fyzická osoba vždy pred predajom vyhlásila, na aký účel nosič použije. *De lege ferenda* nie je vylúčená možnosť stanoviť spôsoby, ako by sa fyzickým osobám mohla uložiť povinnosť urobiť takéto vyhlásenie, v dôsledku čoho by sa takáto domnienka nevyžadovala. Napokon uplatnenie domnienky môže byť v budúcnosti vytesnené aj rozvojom alebo rozšírením technologických postupov uvádzania diel na trh. Zdá sa mi, že tieto úvahy však vybočujú z kontextu prejednávanej veci, ktorá je súčasťou konkrétneho existujúceho skutkového a právneho rámca.

68. Vnútroštátny súd sa najmä pýta, či povinnosť uložená organizáciám kolektívnej správy autorských práv na základe § 13 VerwGesG zriadiť spoločenské a kultúrne zariadenia na podporu nositeľov autorských práv a poukázať im polovicu príjmu z „odmeny za prázdne kazety“ môže byť dôvodom nezlučiteľnosti rakúskeho systému primeranej odmeny s pojmom primeraná kompenzácia podľa smernice 2001/29. Vnútroštátny súd má pochybnosti o zlučiteľnosti tohto systému z dvoch dôvodov. Na jednej strane ide o to, že autori sa musia uspokojiť s tým, že dostanú iba polovicu náhrady za ujmu, ktorá im vznikla v dôsledku použitia ich diela. Na druhej strane vnútroštátny súd odkazuje na možnú reálnu diskrimináciu medzi zahraničnými a rakúskymi autormi vzhľadom na možnosť využitia vyššie uvedených spoločenských a kultúrnych zariadení.

69. V súvislosti s touto prejudiciálnou otázkou je potrebné na úvod zaujať stanovisko k niektorým otázkam týkajúcim sa jej prípustnosti.

70. Po prvé sa domnievam, že treba zamietnuť námietku vznesenú rakúskou vládou, ktorá tvrdí, že táto prejudiciálna otázka je neprípustná z dôvodu, že nemá, ako uznáva samotný vnútroštátny súd, nijaký vplyv na rozhodnutie sporu vo veci samej. Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti vyplýva, že vzhľadom na prezumpciu relevantnosti, ktorá platí pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom, Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o týchto otázkach len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré mu boli položené.⁴⁸ Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však výslovne vyplýva, že vnútroštátny súd nevyklučuje možnosť, že prípadná nezlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy so smernicou 2001/29 vyhlásená po rozhodnutí Súdneho dvora o tretej prejudiciálnej otázke môže mať za následok zamietnutie žalobného návrhu v konaní vo veci samej. Je teda zjavné, že uvedený súd sa domnieva, že táto otázka môže byť na rozhodnutie vo veci samej rozhodujúca. Zastávam preto názor, že túto otázku treba považovať za prípustnú.

71. Po druhé sa však domnievam, že tretiu prejudiciálnu otázku treba vyhlásiť za neprípustnú v rozsahu, v akom sa v nej bez rozdielu odkazuje na akékoľvek „iné ustanovenia práva Únie“. V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že na otázku, ktorá je formulovaná príliš všeobecne, nie je možné poskytnúť užitočnú odpoveď.⁴⁹ Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že na účely prejudiciálneho konania sa vyžaduje, aby vnútroštátny súd jednak uviedol presné dôvody, ktoré ho viedli k položeniu otázky týkajúcej sa výkladu niektorých ustanovení práva Únie a pre ktoré považuje rozhodnutie Súdneho dvora o týchto ustanoveniach za nevyhnutné, a jednak aby aspoň minimálne vysvetlil dôvody voľby ustanovení práva Únie, o ktorých výklad žiada, a vzťah, ktorý vidí medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore.⁵⁰ Z týchto požiadaviek vyplýva, že všeobecný a neodôvodnený odkaz na akékoľvek „iné ustanovenia práva Únie“, akým je odkaz použitý v tretej prejudiciálnej otázke, nemožno považovať za prípustný. Napokon tento výklad sa opiera o článok 94 písm. c) nového Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, v zmysle ktorého návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahuje uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a svojou právnou úpravou uplatniteľnou vo vnútroštátnom konaní.

48 — Spomedzi mnohých rozsudkov v tomto zmysle pozri naposledy rozsudky z 28. februára 2012, Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne ASBL (C-41/11, bod 35), a z 29. marca 2012, SAG ELV Slovensko a i. (C-599/10, bod 15 a tam citovaná judikatúra).

49 — Rozsudok z 28. marca 1979, Beneventi (222/78, Zb. s. 1163, bod 20).

50 — Uznesenie z 3. mája 2012, Ciampaglia (C-185/12, bod 5 a tam citovaná judikatúra), ako aj rozsudok z 27. novembra 2012, Pringle (C-370/12, bod 84).

72. Z toho dôvodu zastávam názor, že Súdny dvor bude musieť odpovedať na túto prejudiciálnu otázku len z hľadiska aspektov týkajúcich sa smernice 2001/29 uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Nie je však podľa mňa potrebné, aby sa Súdny dvor vyjadroval k rôznym tvrdeniam predloženým účastníkmi konania, ktoré nie sú predmetom otázky položenej vnútroštátnym súdom.⁵¹

2. O podstate tretej prejudiciálnej otázky

73. Čo sa týka podstaty tejto prejudiciálnej otázky, treba uviesť, že vnútroštátny súd sa v podstate pýta Súdneho dvora, či prípadná nezlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje, že polovica primeranej náhrady sa nevypláca priamo autorom, ale spoločenským a kultúrnym zariadeniam, ktoré vykonávajú činnosti v ich prospech, so smernicou 2001/29, môže viesť k tomu, že dlžník nebude povinný platiť primeranú kompenzáciu.

74. V tejto súvislosti na úvod uvádzam, že zo zásad vyjadrených Súdny dvorom, na ktoré odkazujem v bodoch 27 a 28 týchto návrhov, vyplýva, že pojem primeraná kompenzácia je vymedzený ako náhrada za ujmu, ktorá bola spôsobená autorovi v súvislosti s vyhotovením rozmnoženiny jeho chráneného diela bez jeho súhlasu. Súdny dvor ďalej vyhlásil, že zo samotného znenia článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 vyplýva, že právo Únie vymedzuje nárok na primeranú kompenzáciu ako nárok, ktorého sa autor nemôže vzdať. Z tohto dôvodu táto kompenzácia autorovi *nevyhnutne* musí byť zaplatená.⁵² Súdny dvor tiež uviedol, že výnimka z tohto ustanovenia musí byť predmetom reštriktívneho výkladu, podľa ktorého táto výnimka nemôže ísť nad rámec toho, čo dotknuté ustanovenie výslovne ukladá, a nemožno ho rozšíriť na nároky na autorskú odmenu.⁵³ Navyše podľa judikatúry členské štáty majú povinnosť dosiahnuť výsledok spočívajúci v tom, že musia zabezpečiť vyberanie primeranej kompenzácie určenej na odškodnenie nositeľov práv, ktorým bola na ich území spôsobená ujma.⁵⁴

75. Domnievam sa, že z týchto zásad stanovených judikatúrou logicky vyplýva, že právo na primeranú kompenzáciu ako nevyhnutné právo, ktorého sa nemožno vzdať, musí byť účinné. Ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré obmedzuje výkon tohto práva tým, že ukráti oprávnené osoby o príjmy z tejto kompenzácie, hoci len o ich časť, preto podľa môjho názoru nie je zlučiteľné s právom Únie.⁵⁵

76. V tejto súvislosti však musím uviesť, že v práve Únie ani v judikatúre nenachádzam nič, čo by naznačovalo, že by sa členským štátom ukladala povinnosť vyplatiť autorom celú sumu primeranej kompenzácie v peniazoch alebo že by sa im zakazovalo stanoviť, že časť tejto kompenzácie sa poskytne vo forme nepriamej náhrady. Ustanovenie vnútroštátneho práva, podľa ktorého sa autorom kompenzácia poskytuje vo forme nepriamej náhrady, sa samo osebe v žiadnom prípade nezdá v rozpore s pojmom primeraná kompenzácia. Domnievam sa, že to isté platí, aj pokiaľ ide o možnosť stanoviť, že časť tejto kompenzácie sa poskytuje spoločne všetkým autorom vo forme kolektívnej náhrady, ktorá takisto sama osebe nie je v rozpore s pojmom primeraná kompenzácia.⁵⁶

51 — Rozsudky z 11. októbra 1990, Nespoli a Crippa (C-196/89, Zb. s. I-3647, bod 23), a zo 16. septembra 1999, WWF a i. (C-435/97, Zb. s. I-5613, bod 29 a tam citovaná judikatúra).

52 — Pozri rozsudok Luksan (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, body 100, 105 a 108). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

53 — Pozri rozsudok Luksan (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 101).

54 — Rozsudky Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, body 34 a 36), ako aj Luksan (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 106). V tejto súvislosti pozri najmä bod 87 týchto návrhov.

55 — V tejto súvislosti pozri tiež úvahy generálnej advokátky Trstenjakovej uvedené v bodoch 168 až 177 návrhov prednesených 6. septembra 2011 vo veci Luksan (rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 7).

56 — Na prípadnú námietku, že takýto systém dostatočne nezohľadňuje osobnú dotknutosť medzi ujmou spôsobenou konkrétnemu autorovi a kompenzáciou, ktorá mu má byť vyplatená, možno odpovedať tak, ako uviedla Komisia, že odmeňovací systém za rozmnoženinu na súkromné použitie je nevyhnutne nepresný, pretože ako vyplýva z bodu 65 týchto návrhov, je prakticky nemožné určiť, ktoré dielo bolo rozmnožené a kto a na akom nosiči rozmnoženinu vyhotovil.

77. Je nesporné, že v prípade systému, v rámci ktorého by sa celá suma primeranej kompenzácie poskytovala vo forme nepriamej alebo kolektívnej náhrady, by existovalo riziko, že nebude zlučiteľný s požiadavkou účinnosti, na ktorej je založený samotný pojem primeraná kompenzácia. Vynára sa teda otázka, do akej miery sú prípustné formy nepriamej náhrady, aby bola zabezpečená účinnosť primeranej kompenzácie.

78. V tejto súvislosti však uvádzam, že formy a spôsoby rozdeľovania primeranej kompenzácie organizáciami, ktorým je táto kompenzácia vyplácaná, nie sú predmetom osobitnej právnej úpravy na úrovni Únie, takže členské štáty disponujú v medziach stanovených právom Únie pri stanovení týchto foriem a spôsobov rozdeľovania určitou mierou voľnej úvahy. Preto neprináleží Súdnemu dvoru, aby stanovil tieto formy a spôsoby, čím by nahrádzal úlohu členských štátov, ktorým smernica 2001/29 neukladá, okrem kritéria účinnosti primeranej kompenzácie, žiadne osobitné kritérium.⁵⁷

79. Pokiaľ ide konkrétne o činnosti vykonávané zariadeniami zriadenými a financovanými v zmysle dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy, domnievam sa, že služby sociálnej ochrany, ktoré sa všeobecne poskytujú autorom a ich rodinám, nepochybne môžu predstavovať formy nepriamej a kolektívnej náhrady, ktoré sú zlučiteľné s pojmom primeraná kompenzácia a s cieľmi sledovanými smernicou 2001/29.⁵⁸ Domnievam sa, že podobné úvahy platia aj o činnostiach na podporu kultúrnych záujmov, z ktorých môžu autori, okrem ochrany kultúrneho dedičstva a podpory rozvoja kultúry, ktoré sú všeobecne zaručené v súlade s cieľmi ZFEÚ,⁵⁹ ako aj s cieľmi ochrany samotného autorského práva⁶⁰, čerpať aj priame výhody využitím rôznych špecifických foriem podpory ich tvorivej činnosti.

80. Pokiaľ ide o prípadnú diskrimináciu medzi rakúskymi a zahraničnými autormi vzhľadom na možnosť využitia týchto možných foriem nepriamej náhrady, domnievam sa, že vnútroštátnemu súdu prislúcha zistiť, či v tomto prípade skutočne existuje diskriminácia. Zastávam však názor, že ak majú prístup k týmto sociálnym službám bez rozdielu všetci autori, či už rakúski alebo zahraniční, a ak služby v oblasti kultúry predstavujú účinnú formu nepriamej náhrady, ktorú sú schopní využiť bez rozdielu, aj keď nie nevyhnutne v rovnakom rozsahu, tak vnútroštátni, ako aj zahraniční autori, nejde o diskrimináciu, ktorá by mohla viesť k nezlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy s právom Únie.

81. Na účely poskytnutia konkrétnej odpovede na otázku položenú vnútroštátnym súdom treba nakoniec ešte uviesť, že ak by sa pripustilo, že odpoveď na otázku týkajúcu sa rozdeľovania primeranej kompenzácie má za následok oslobodenie dlžníka od povinnosti platiť túto kompenzáciu, viedlo by to k tomu, že autori by neboli vôbec odškodnení za ujmu, ktorá im v tomto prípade vznikla v súvislosti s predajom nosičov. Zdá sa mi, že takéto riešenie je samo osebe v rozpore s právom Únie, a preto je neprijateľné.⁶¹

82. Z toho dôvodu sa vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy domnievam, že na prejudiciálnu otázku smerujúcu k určeniu, či je dlžník oslobodený od povinnosti platiť primeranú kompenzáciu, možno v prípade vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje, že autori dostanú celú sumu z príjmov z primeranej kompenzácie, z ktorej sa im jedna polovica poskytne vo forme priamej a druhá vo forme nepriamej náhrady, odpovedať jedine záporne. Vnútroštátnemu súdu okrem toho prislúcha posúdiť, či a v akej miere sa v prípade uplatnenia dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy v konaní vo veci samej príjmy z kompenzácie použijú skutočne na poskytnutie nepriamej náhrady autorom.⁶²

57 — Pozri analogicky rozsudok VEWA (už citovaný v poznámke pod čiarou 35, bod 35), pokiaľ ide o kritériá na stanovenie výšky odmeny pre autorov v prípade verejného vypožičiavania v zmysle smernice 92/100 (už citovaná v poznámke pod čiarou 32).

58 — Zdá sa mi, že v tejto súvislosti je významný odkaz v odôvodnení 11 smernice 2001/29, v ktorom sa ako jeden z cieľov účinného a prísneho systému ochrany autorských práv uvádza zabezpečenie nezávislosti a dôstojnosti umeleckých tvorcov a interpretov.

59 — Pozri článok 167 ods. 1 ZFEÚ.

60 — Pozri napríklad odôvodnenia 9 a 11 smernice 2001/29, ako aj odôvodnenie 3 a článok 6 smernice 2006/115.

61 — Potreba, aby bolo v konkrétnom prípade zabezpečené účinné vyberanie primeranej kompenzácie, jasne vyplýva z judikatúry Súdneho dvora. Pozri rozsudok Stichting de Thuis kopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 39).

62 — Domnievam sa, že nemožno vylúčiť, že ak by vnútroštátny súd skutočne zistil, že časť príjmov z primeranej kompenzácie nebola použitá na poskytnutie nepriamej náhrady autorom, mohol by prípadne rozhodnúť, že žalobným návrhom nevyhovie v plnom rozsahu.

F – O štvrtej prejudiciálnej otázke

83. Svojou štvrtou prejudiciálnou otázkou vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby stanovil, či článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 alebo iné ustanovenie práva Únie bráni nároku na poskytnutie primeranej kompenzácie, ak za uvedenie nosičov do obehu už bola zaplatená porovnateľná kompenzácia.

84. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že táto otázka sa opiera o tvrdenie predložené spoločnosťami skupiny Amazon, ktoré sú žalované v konaní vo veci samej, že sumu predstavujúcu primeranú kompenzáciu za časť nosičov uvedených do obehu v Rakúsku už zaplatili v Nemecku. Tieto spoločnosti zastávajú názor, že opätovné platenie primeranej kompenzácie nie je prípustné, a preto tvrdia, že nie sú povinné zaplatiť ju druhýkrát v Rakúsku.⁶³

85. Domnievam sa, že v tejto súvislosti treba na úvod uviesť, že aj štvrtá prejudiciálna otázka musí byť vzhľadom na moje úvahy uvedené v bodoch 71 a 72 vyhlásená za čiastočne neprípustnú v rozsahu, v akom všeobecne odkazuje na „iné ustanovenia práva Únie“. Aj na túto otázku teda Súdny dvor bude môcť odpovedať len z hľadiska aspektov uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania a nemusí sa vyjadrovať k rôznym tvrdeniam predloženým účastníkmi konania, ktoré nie sú predmetom otázky položenej vnútroštátnym súdom.

86. Pokiaľ ide o vec samu, zastávam názor, že platenie primeranej kompenzácie za tie isté nosiče v dvojnásobnej výške je v zásade neprípustné. Z judikatúry uvedenej v bodoch 27 a 28 vyššie, ktorú opakovane citujem v týchto návrhoch, totiž vyplýva, že primeraná kompenzácia predstavuje protihodnotu za ujmu spôsobenú autorovi z dôvodu vyhotovenia rozmnoženiny diela bez jeho súhlasu. Domnievam sa totiž, že z takto vymedzeného pojmu primeraná kompenzácia logicky vyplýva, že náhrada za ujmu, ktorá vznikla v súvislosti s použitím jednotlivých nosičov na vyhotovovanie rozmnoženiny, ktoré podlieha zaplateniu primeranej kompenzácie, sa má v zásade platiť iba raz. Neexistuje nijaký dôvod, pre ktorý by mala byť primeraná kompenzácia zaplatená v dvojnásobnej výške. Preto zastávam názor, že nemožno prijať tvrdenie poľskej vlády, podľa ktorej nie je vylúčené, že z dôvodu neexistencie harmonizovanej právnej úpravy týkajúcej sa primeranej kompenzácie môže dôjsť v dôsledku uplatnenia voľnej úvahy priznanej členským štátom k dvojitému zaplateniu primeranej kompenzácie za ten istý nosič.⁶⁴

87. Vzhľadom na uvedené však treba uviesť, o čom sa napokon zmienil aj vnútroštátny súd, že Súdny dvor uznal, že členský štát, v ktorom došlo k ujme, má povinnosť dosiahnuť výsledok spočívajúci v tom, že musí zabezpečiť vyberanie primeranej kompenzácie určenej na odškodnenie autorov, ktorým bola spôsobená ujma použitím ich diela. Súdny dvor totiž vyhlásil, že v prípade, ak členský štát zavedie do svojho vnútroštátneho práva výnimku pre rozmnoženinu na súkromné použitie a koneční používatelia, ktorí na svoje súkromné účely vyhotovia rozmnoženinu chráneného diela, sú usadení na jeho území, tento členský štát musí v rámci svojich právomocí zabezpečiť účinné vyberanie primeranej kompenzácie určenej na odškodnenie autorov, ktorým bola spôsobená ujma na jeho území.⁶⁵

63 — Vnútroštátny súd vo svojom uznesení však zdôrazňuje, že je otázne, či bola skutočne primeraná kompenzácia za časť nosičov, ktoré boli neskôr uvedené do obehu v Rakúsku, už zaplatená v Nemecku. Prvostupňovému súdu sa nepodarilo potvrdiť tieto platby a druhostupňový súd ponechal túto otázku otvorenú, pretože ju na účely rozhodnutia o spore považoval za irelevantnú.

64 — Zdá sa mi, že toto tvrdenie je príkladom toho, keď v prípade neexistencie harmonizácie právnej úpravy týkajúcej sa primeranej kompenzácie môžu byť v rôznych členských štátoch prijaté celkom odlišné a navzájom nezlučiteľné prístupy.

65 — Rozsudky Stichting de Thuis kopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, body 34 a 36), ako aj Luksan (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 106). Zastávam názor, že toto zásadné konštatovanie nezávisí od toho, či v predmetnej veci primeraná kompenzácia už bola zaplatená alebo nie. Preto je irelevantné tvrdenie spoločností skupiny Amazon, že táto judikatúra nie je na prejednávanej veci uplatniteľná z dôvodu, že primeraná kompenzácia už bola zaplatená v inom členskom štáte.

88. Okrem toho Súdny dvor stanovil na jednej strane, že je možné domnievať sa, že ujma, ktorú treba nahradiť, bola spôsobená na území členského štátu, v ktorom sú usadení koneční používatelia, ktorí vyhotovia rozmnoženinu diela a tým spôsobujú ujmu,⁶⁶ a na druhej strane, že samotná okolnosť, že podnikateľ predávajúci nosiče určené na vyhotovovanie rozmnoženín má sídlo v inom členskom štáte, než je členský štát, v ktorom sú usadení kupujúci, nemá na túto povinnosť členských štátov dosiahnuť výsledok vplyv⁶⁷.

89. Pokiaľ však ide o túto vec, nosiče kúpili koneční spotrebitelia usadení v Rakúsku, a preto je nesporné, že k ujme, ktorú bolo treba odškodniť zaplatením primeranej kompenzácie, došlo v tomto štáte. V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou majú preto rakúske orgány povinnosť zabezpečiť účinné vyberanie primeranej kompenzácie určenej na odškodnenie autorov, ktorým bola spôsobená ujma v Rakúsku. Zastávam preto názor, že za týchto okolností sa dlžník primeranej kompenzácie nemôže dovoľávať možnosti oslobodenia od povinnosti zaplatiť túto kompenzáciu v Rakúsku z dôvodu, že ju už zaplatil v inom členskom štáte, v ktorom autorovi nevznikla nijaká ujma, ktorá by odôvodňovala zaplatenie tejto kompenzácie. Pokiaľ k zaplateniu tejto kompenzácie skutočne došlo v inom členskom štáte, dlžníkovi prináleží požiadať v dotknutom členskom štáte o vrátenie zaplatenej sumy uplatnením nástrojov, ktoré mu poskytuje jeho právny poriadok.

90. Spoločnosti skupiny Amazon tvrdia, že nemajú nijakú možnosť uplatniť si v Nemecku vrátenie sumy predstavujúcej primeranú kompenzáciu, ktorú zaplatili za časť nosičov, ktoré neskôr uviedli do obehu v Rakúsku. Členskému štátu, v ktorom došlo k zaplateniu primeranej kompenzácie bez právneho dôvodu, však prináleží zabezpečiť, aby mali osoby, ktoré túto kompenzáciu neboli povinné zaplatiť, primeranú možnosť domáhať sa, prípadne podaním žalôb na vnútroštátne súdy, vrátenia súm predstavujúcich primeranú kompenzáciu, ktoré zaplatili bez právneho dôvodu.

91. Ak by sa v prejednávanej veci skutočne zistilo, že primeraná kompenzácia bola zaplatená v dvojnásobnej výške, bolo by na zváženie, či k vzniku takejto situácie neprispela nedostatočná koordinácia medzi právnymi predpismi členských štátov z dôvodu chýbajúcej harmonizácie právnej úpravy primeranej kompenzácie. Normotvorca Únie bude musieť urobiť potrebné kroky, aby sa dosiahol vyšší stupeň harmonizácie vnútroštátnych právnych predpisov a aby sa zabránilo prípadnému opakovaniu takýchto situácií v budúcnosti.⁶⁸

V – Návrh

92. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky predložené rakúskym Oberster Gerichtshof odpovedal takto:

1. O primeranú kompenzáciu v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 ide, pokiaľ:
 - a) oprávnené osoby v zmysle článku 2 smernice 2001/29/ES majú nárok na primeranú odmenu, ktorý môžu uplatniť len prostredníctvom organizácie kolektívnej správy práv, pokiaľ zastupuje nositeľov práv, bez rozdielu voči tomu, kto v tuzemsku prvýkrát uvedie na komerčné účely a za odplatu do obehu nosiče vhodné na rozmnožovanie ich diel, a
 - b) vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje jednak možnosť predbežného oslobodenia od platenia primeranej kompenzácie fyzických alebo právnických osôb, v prípade ktorých možno na základe objektívnych dôkazov – aj čisto nepriamych – rozumne očakávať, že kúpia nosiče

66 — Rozsudok Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 35).

67 — Rozsudok Stichting de Thuiskopie (už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 41).

68 — Domnievam sa, že z tohto hľadiska treba so zreteľom na príslušný neskorší rozsudok Súdneho dvora chápať tvrdenia generálneho advokáta Jääskinena uvedené v bode 55 návrhov prednesených 10. marca 2011 vo veci Stichting de Thuiskopie (rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 7).

na zjavne odlišné použitie, než je použitie podliehajúce plateniu primeranej kompenzácie, a jednak všeobecnú možnosť neskôr získať vrátenie tejto primeranej kompenzácie vo všetkých prípadoch, v ktorých sa preukáže, že použitie nosiča nepredstavovalo konanie, ktoré môže spôsobiť autorovi diela ujmu.

2. Vzhľadom na odpoveď, ktorú navrhujem na prvú otázku, sa domnievam, že na druhú prejudiciálnu otázku nie je potrebné odpovedať. V prípade, že by Súdny dvor zastával opačný názor, navrhujem, aby na uvedenú otázku odpovedal takto:
 - 2.1. O „primeranú kompenzáciu“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 ide vtedy, ak v prípade uvedenia do obehu vznikol nárok na primeranú odmenu iba fyzickým osobám, ktoré používajú nosiče na výrobu rozmnožením na súkromné účely, a
 - 2.2. v prípade uvedenia do obehu sa vo vzťahu k fyzickým osobám treba domnievať, že nosiče sa budú používať na výrobu rozmnoženín na súkromné účely, kým sa nepreukáže opak. Na účely prípadného predbežného oslobodenia od platenia primeranej kompenzácie alebo jej prípadného vrátenia sa musí dať preukázať, že fyzická osoba kúpila nosič na zjavne odlišné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženiny na súkromné použitie alebo než je použitie nosiča na iné účely, ktoré podliehajú zaplateniu primeranej kompenzácie.
3. Zo smernice 2001/29 nevyplýva, že nárok na poskytnutie primeranej kompenzácie neexistuje, ak vnútroštátna právna úprava stanovuje, že autori dostanú celú sumu príjmov z primeranej kompenzácie, z ktorej sa im jedna polovica poskytne vo forme priamej náhrady a druhá vo forme nepriamej náhrady. Vnútroštátnemu súdu okrem toho prislúcha posúdiť, či a v akej miere sa v prípade uplatnenia dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy v konaní vo veci samej príjmy z kompenzácie použijú skutočne na poskytnutie nepriamej náhrady autorom, a to bez diskriminácie medzi rôznymi kategóriami autorov.
4. Ustanovenia smernice 2001/29 nebránia nároku na poskytnutie primeranej kompenzácie v členskom štáte, ak v inom členskom štáte bola za uvedenie nosičov do obehu už zaplatená porovnateľná kompenzácia, pokiaľ k ujme, ktorá má byť odškodnená, došlo na území tohto prvého uvedeného členského štátu. Je však na členskom štáte, v ktorom sa uskutočnila platba, ku ktorej nemalo dôjsť, aby zabezpečil tým, ktorí nemajú povinnosť zaplatiť primeranú kompenzáciu, adekvátnu možnosť dosiahnuť vrátenie primeranej odmeny, ktorá nemala byť zaplatená, a to prípadne žalobou podanou na vnútroštátnom súde.